

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ *FORSYTHIA OVATE* NAKAI ВІДДІЛЕНИМИ ВІД МАТЕРИНСЬКИХ РОСЛИН ЧАСТИНАМИ

*А.С. Борисенко, студентка**

*Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ, Україна*

Вегетативне розмноження нині є основним методом отримання вихідного садивного матеріалу, зокрема, укорінених живців, для виробництва декоративних саджанців деревних рослин, оскільки дозволяє зберегти материнські особливості, які визначають естетичну цінність використовуваних для озеленення культиварів. Сучасна актуальність вегетативного розмноження потребує науково обгрунтованого використання його методів і способів, яке не можливе без вивчення низки питань, що визначають їх ефективність, серед яких: добір материнських особин, заготівля живців, вибір субстрату, підбір ефективних стимуляторів ризогенезу тощо.

Метою досліджень було оцінити можливість підвищення ефективності вегетативного розмноження *Forsythia ovata* Nakai відділеними від материнських рослин частинам за рахунок використання ростових речовин для активізації ризогенезу зимових і літніх живців з урахуванням їх видоспецифічних особливостей.

Forsythia ovata Nakai – невисокий листопадний кущ заввишки 1,5-2 м, з розлогими, жовто-сірими гілочками та яскраво-зеленими листочками завдовжки до 7 см, який природно зростає у листяних лісах Корейського півострова. Квіти яскраві жовті, одиночні, до 2 см у діаметрі розпускаються раніше листя. Зазвичай, *Forsythia ovata* Nakai зацвітає раніше інших видів форзицій, а саме цвітіння триває 9-16 днів. Осіннє темно-пурпурове листя з помаранчевим кольором робить її привабливою та барвистою і в осінній період.

Найбільш зимостійкий кущ серед форзицій, проте, попри його декоративності і перспективності, він мало використовується в озелененні та ландшафтному дизайні. Саме тому, збільшення частки саджанців *Forsythia ovata* Nakai на ринку декоративних рослин України нині є вкрай актуальним питанням.

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, професор В.М. Маурер

Дослідження проведені на навчально-дослідному розсаднику кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України. У експерименті використано 92 літніх (зелених) живців, на яких апробовано укорінювачі «Циркон», «Чаркор», «Grandis», «Ризопон» і 87 зимових (здерев'янілих), які перед висаджуванням на укорінення було оброблено «Корневіном», «Цирконом», «Чаркор» і «Епіном +»

Контролем в експерименті слугували живці, що намочувались в дистильованій воді. Опосередкованим показником успішності укорінення живців слугував стан дослідних живців, який, відповідно до методики досліджень, визначався з періодичністю один раз на 2 тижні, а прямим – візуальне оцінювання розвитку кореневої системи (табл.).

Стан та укорінюваність літніх і зимових живців *Forsythia ovata* Nakai залежно від апробованих в експериментах ростових речовин

Варіант експерименту	Категорії живців за станом,%				Індекс	
	відмінний	задовільний	незадовільний	нежиттєздатні	стану живців	розвитку коренів
Літні живці						
Контроль	50	42	6	2	3,4	3,2
Циркон	61	36	3	-	3,6	3,4
Чаркор	56	42	2	-	3,6	3,3
Grandis	68	27	5	-	3,6	3,4
Ризопон	53	42	5	-	3,5	3,3
Зимові живці						
Корневін	17	22	16	45	2,1	2,4
Контроль	13	29	29	29	2,3	2,5
Циркон	17	22	11	50	2,1	2,2
Чаркон	12	18	35	35	1,7	2,1
Епін +	24	29	29	18	2,6	2,2

Дослідженнями встановлено значно кращу укорінюваність літніх живців у порівнянні із зимовими, незалежно від варіанту експерименту. За результатами наших досліджень ми можемо запропонувати укорінювати *Forsythia ovate* Nakai зеленими живцями, використовуючи стимулятор росту «Grandis». У разі розмноження зимовими живцями доцільно використовувати укорінювач «Епін +».